

Katona Zsigmond

Katonatelepi KÖZÜGYEK

V. évfolyam 2. szám | 2019. február

MEGJELENIK HAVONTA

NYÍLT NAP AZ ISKOLÁBAN

3.

VESSZŐSZENTELÉS

4.

DIÁKOLIMPIAI BAJNOKOK

5.

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA

6.

Február: jégbontó, télutó, böjtelő hava

Ladányi Mihály: Téli dal

A dűlön szürke csorda: szuszog,
gőzöl a köd,
szarvuk pár jegenye, meredten,
mozdulatlan.
Akárha fejőszéken, egy fatuskón
ülök.
Hát Istenem-uram, megint magam
maradtam.
A ködöt őrizem, terelem a szelet,
este Holdat gyűjtök, s még
megannyi a dolgom.
De végzem szótlanul, ami rám
méretett,
lépem a földeket, a folyókat
akódom.
De Istenem-uram, adj már meggy-
favirágot,
gombát és gólyahírt az árokspart
füvébe,
adjál egy szeretőt, gyűjtsál szemébe
lángot,
hogy bírjam bírhatatlan kegyelmed
még pár évre –

A latin „februare”, megtisztítani szóból eredő hónap név arra utal, hogy a korábbi hónapok vigasságai, mulatozásai után, eljött az ideje a testi-lelki megtisztulásnak. Ez már a „böjtelő”, sokszor erre hónapra esik a nagyböjt kezdte is. Ez a hónap meteorológiai szempontból a tél utolsó hava és megkezdődik a tartósabb olvadás, „jégtörés”, kevésbé szélsőséges az időjárási körülmények. 2019-ben február 28 napos (a legközelebbi 29 napos február, szökőév 2020-ban lesz). Ebben a hónapban, lévén rövidebb, kevesebb jeles

napot találunk, és többet már előző évi számainkban részleteztünk, most a fontosabbakat felsorolás szerűen említjük meg, és csak néhányat emelünk ki közülük.

Február 2. Gyertyaszentelő napja. Február 3. Szent Balázs napja. Február 6. Dorottya napja. Február 14. Szent Bálint (Valentin) napja. Február 20. Munkácsy Mihály születésének 175. évfordulója.

Munkácsy Mihály, a 19. század magyar és nemzetközi festészetének is elismert mestere, 1844. február 20-án, Lieb Mihály néven látta meg a napvilágot Munkácson, egy elmagyarosodott bajor tisztviselőcsaládban. 5 éves korában árvasorsa jutott, és nevelőszülei asztalos inasnak adták, ahol sokat

Munkácsy Mihály 1844–1900
(Forrás: joreggelt.blogstar.hu)

szenedett, de megszerezte segédlevelét és előbb Aradra ment, ahol Szamossy Elek vándorfestő mellett, felhagyott eredeti szakmájával és beállt festősegédnek mestere mellé. Itt kezdődött képzőművészeti pályafutása. 1863-ban felkerült a fővárosba, nevét is ekkor magyarosította hivatalosan Munkácsyra, emlékezve szülőhelyére. 1865-ben a bécsi akadémia előkészí-

tő osztályát látogatta, majd 1867-ben állami ösztöndíjjal tanult Münchenben, később Párizsban. Korábbi mestersege világából vette első híres képének, „Ásító inas”-nak témáját, majd ezután a „Siralomház”-at. Ezek után képeinek kialakult, sajátos stílusa meghódította a képzőművészet és a közönség világát. A sikereket kihasználva Munkácsy letelepedett Párizsban, ahol 1896-ig élt és dolgozott.

Az 1880-as években született talán legismertebb, monumentális alkotása, a Krisztus-trilógia első két része: a Krisztus Pilátus előtt (1881) és a Golgota (1884). (A harmadik rész, az Ecce homo 1895-ben, a művész hattyúdalként készült el.) A képek egy amerikai üzletember tu-

Kattints a Katonatelepi közügyek Facebook csoportra!

Munkácsy Mihály síremléke

(Forrás: wikimapa.hu)

lajdonába kerültek, csak az Ecce homo volt látható 1924-től Debrecenben.

A trilógiát 1995-ben, Debrecenben lehetett először együtt megcsodálni, ezután több magyar városban állították ki, Budapesten több mint kétszáz ezren tekintették meg a Magyar Nemzeti Galériában, a képek 2012 végén tértek vissz-

sza az alföldi városba, a Déri Múzeum Munkácsy termébe. A Golgotát tulajdonosa, Pákh Imre Amerikában élő műgyűjtő az általa alapított Munkácsy Alapítvány tulajdonába adta, a Krisztus Pilátus előtt a magyar kormány hosszas erőfeszítései révén, 2018-ban az állam tulajdonába került és a trilógia ismét egyben látható Debrecenben.

Ötvenhat éves korában, 1900. május 1-én bekövetkezett halálát fiatalkori szifiliszfertőzése okozta. t el. Művészetének a legrangosabb magyar képzőművészeti díj is emléket állít. Síremléke a Budapesti Fiumei úti Sírkertben található.

Február 22. Mathiász János születésének évfordulója

Mathiász János méltatását 2018. februári számunkban

részletesen olvashatják. Most, emlékezve születésnapjára, a Kultúra rovatban közlünk egy versrészletet Vikár Béla 1960-ban írt költeményéből. Az iskola rovatunkban beszélünk Kovács Bálint 8. osztályos Mathiász János iskolai tanulóknak nagy szőlésről írt munkájáról, mellyel II. helyezést ért el a Palóc Társaság magyar kultúra napja alkalmából kiírt pályázatán.

Február 24. Szent Máttyás napja

Máttyás napját elsősorban a népi hagyomány szerint a tél megtörésével hozzák kapcsolatba. A néphagyomány úgy tartja, „ahol Zsuzsanna nem vitte el a fagyot, Máttyás töri meg a tél uralmát. Vagy ha jeget nem talál, akkor csinál, ez „Jégtörő Máttyás napja”, ami után már olvadást, melegedést vár-

nak az emberek. A bibliában Szent Máttyás apostolt Krisztus feltámadása után választották maguk közé a hűtlen Júdás helyére, hogy az Úrtól rendelt tizenkettes szám teljessé váljék. A pogányok megkövezték, majd bárdal lefejezték.

Ugyanekkor ünnepeljük viszont egyik legnagyobb történelmi jelentőségű uralkodónk, Hunyadi (Corvin) Máttyás születésnapját is. A nemzetközileg ismert Corvinus, azaz Hollós melléknevét a Hunyadi-család hollót ábrázoló címeréről kapta. Uralkodói tevékenysége már kortársai körében nagy vitákat váltott ki, és még ma sem egyöntetűek erről a történelmi vélemények, de mindenképpen rendkívüli vezető volt és a nép körében máig is nagy tekintélynek örvend („Máttyás, az igazságos”), és számos monda elbeszélés, hagyomány fűződik személyéhez.

Elszoktunk már ekkora hótól, igaz ez 2009-es felvétel! Rendkívülinek semmiképpen, de szokatlannak annál inkább nevezném a januári időjárását. Hiszen nincsen abban semmi rendkívüli, hogy télen hideg van és esik a hó. Mégis szokatlan, hogy ennyi hó essen télen, így bizony mindenki sokkal türelmetlenebb a téli útviszonyok miatt.

Tapasztalatom szerint az utak síkosság mentesítésére érkezett kevesebb panasz, ugyanakkor rengeteg volt a probléma a járdák takarításával. Vagy inkább a járdák NEM takarításával. Sokan hiszik azt a belvárosban, hogy a város járdáit a városnak kell taka-

Itt a tél...

ritania. Ám ez egyáltalán nem így van, ahogyan Katonatelepen, Ménteleken, vagy éppen Hetényben a ház előtti járdát a tulajdonosnak kötelessége síkosság mentesíteni, úgy a belvárosban is ugyanez a helyzet.

Sajnos Katonatelepen meglehetősen hiányosak a járdák, így legtöbbször nem „cikáznak” a járda és az úttest között, hanem az úton gyalognak. Az Ő segítségükre lett szóva az összes gyűjtőút, nagyobb forgalmú lakóutca. A síkosság mentesítés közönséges ipari célú NaCl-al történí, aminek tonnája közel 40.000.- Ft net-

tó. A kijuttatott mennyiségtől függően a hatás mínusz 4-5 fokig megfelelő, az alatti hőmérséklet esetén azonban nem érdemes a sómennyiséget fokozni, egyrészt az ár, másrészt a környezet védelme miatt sem.

„Természetesen” általában hétvégén esett, így a Városüzemeltetés munkatársai általában hétvégén hajnalban kezdték a gépi és kézi síkosság mentesítést. Kis jó a rosszban, hogy akkora hó nem esett, hogy tolni kelljen, így a járművezetők, kapubejárók tulajdonosai nem bosszankodtak az

Falu György
önkormányzati képviselő

Állandó fogadóórát nem tartok. Időpont egyeztetés után bárhol és bármikor személyesen is szívesen állok rendelkezésre.

hunfalu@gmail.com
Tel. +36 30 621 0898

oldalra kitolt hó miatt. Nyári útviszonyokról természetesen nem lehet, de nem is kell gondoskodni. Ha mindenki teszi a dolgát, kezeli azt, ami a feladata, biztosan nem lesz olyan utcája Kecskemétnek, ahonnan ne lehetne 1-200 m-en belül síkosság mentesített útra érni. Aki előtt pedig nincsen járda, elgondolkodhat, azon, hogy bizony érdemes lenne építeni. Ennek támogatása akár lehetne a következő ciklus egyik célkitűzése is.

Ismerje meg a Mathiász János Általános Iskolát

– Ha olyan iskolát keres, amely igényes környezetben, nyugodt, kiegyensúlyozott, családi légkört biztosít gyermeke számára.

Iskolánk létszámát illetően „kisiskolának” számít. Az egyes évfolyamokon 20 körüli az osztályok létszáma. Valamennyi gyerek jól ismeri egymást iskolai szinten. Az osztályok családi összetartó közösséget alkotnak, támogató, segítő szülői háttérrel. A gyerekek az iskola valamennyi tanítóját, tanárát hamar megismerik a különböző szakköri és sportfoglalkozásokon valamint az iskolai rendezvények alkalmával. Az iskola pedagógusai is személyesen ismerik az intézmény valamennyi tanulóját. Segítik őket ha tanulási nehézségeik vannak, támogatják olyan tevékenységekben melyben tehetségesek. Egyéni vagy életkorral járó problémáik, de gyermeki örömeik, sikereik meghallgatásra találnak az iskola falain belül. Maga az iskola rendezett, jól karbantartott, tágas tantermekkel, hatalmas füves udvarral. 2014 októberében adtuk át az iskola falai között működő Fiókkönyvtárat, ahol napi szinten megfordulnak diákjaink. A könyvtárban kölcsönzés, olvasgatás, tanulás, internet használat mellett foglalkozások, programok várják a gyerekeket akár tanórához kapcsolódóan és a szabadidő hasznos eltöltése céljából. Az elmúlt évben 160 millió forintos energetikai beruházás keretében újjá varázsolódott az iskola épülete.

– Ha úgy érzi, hogy gyermeke tehetségesen rajzol, vonzódik a művészetek iránt.

Művészeti csoportunk szintén sok éves múltra tekint vissza. Aki a rajzolásban tehetséges, kedvet érez a festéshez, grafikához, bekapcsolódhat az iskola rajzműhelyének munkájába. Számos regionális, megyei, országos, sőt külföldi elismerés mind dicséri az itt folyó szakmai munkát és a gyerekek tehetségét. Iskolánk is hirdeti megyei szintű rajzpályázatot iskolások számára és városi rajzversenyt óvodások részére. Több száz pályamű érkezik ilyenkor iskolánkba, melyből kiállítás rendezünk, gálaműsor keretében jutalmazzuk a legszebb alkotásokat készítőit. Az iskola művészeti csoportjába nagy számban jelentkeznek már az 1. osztályosok is, így a több éves közös munka során formálódik ízlésük, kialakul egyéni látásmódjuk, stílusuk, magabiztosan alkalmazzák a különböző rajzeszközöket, technikákat, és számos díjazott, nyertes pályamű kerül ki kezük alól. Több gyerek művészeti iskolában folytatja tanulmányait.

– Ha szeretné, hogy gyermeke hangszeren tudjon játszani

Több hangszeren tanulhatnak diákjaink. Citera, zongora, szintetizátor, ami a kínálatban szerepel. 1. osztálytól helyet kap a zenetanítás az iskolában. A Líra Alapfokú Művészetoktatás keretében itt helyben, állami támogatással tanulhatnak a gyerekek a kiválasztott hangszeren. Legrégibbi hagyománya a citeraoktatásnak van, de az éneklésbe is tehetségesek a gyerekek, népzenei versenyeken vesznek részt. Hangszeres tudásukat több városi szintű rendezvényen is rendszeresen bemutatják, részt vesznek óvodák, iskolák zenei programjain.

– Ha szeretné, hogy gyermeke továbbtanuljon és megállja a helyét a középiskolában

Iskolát keres gyermeke számára?

Látogasson el a
Mathiász János Általános Iskolába!

Nyílt nap

2019. március 22-én pénteken

8-11 óráig bemutató foglalkozások

Továbbtanuló gyermekeink valamennyien megállják a helyüket az általuk kiválasztott középiskolában. A tehetséges, jól teljesítő tanulóinkat tárt karokkal várják Kecskemét jó hírű gimnáziumai és szakközép iskolái. Matematika, magyar és angol tantárgyakból a központi felvételi vizsgára felkészítő órákkal segítjük tanulóinkat a megfelelő eredmények elérése érdekében. Jól megalapozott, magabiztos tudást és reális értékelést kapnak útravalóul a Mathiászból kimenő gyerekek. Ennek bizonyítéka, hogy az itt kapott érdemjegyeket a középiskolában is meg tudják tartani, de neveltségi szintjükre sem lehet panasz. Tanítási módszereink korszerűek, melyhez a személyi és tárgyi feltételek adóttak. Tanulmányi versenyekre nevezünk be legjobbainkat, és az iskola maga is hirdeti több fordulóval iskolák közötti matematika

versenyt, otthon ad mesemondó találkozónak. 1. osztálytól tanulják a gyerekek az angol nyelvet, emelt óraszámú tanítjuk a matematikát, bevezettük a drámaoktatást, a testneveléshez hozzákapcsoltuk a néptánc oktatást. Informatika szaktantermünk jól felszerelt, és igen népszerű. Informatikát órai és szakköri keretekben már 1. osztálytól kezdve tanulnak a gyerekek. Az iskolából kikerülő diákjaink nem szakadnak el tőlünk. Visszajárnak rendezvényeinkre, elmesélik sikereiket, beszámolnak tanulmányi előmenetelükről. Sokukra nagyon büszkék vagyunk.

– Ha olyan iskolát keres, ahol a kosárlabda sport oktatása a városban első helyen szerepel, és a napi edzésekre helyben biztosítottak a feltételek.

Az iskola tornacsarnoka 1995-ben épült. Maga a tornaterem 600 m² alapterületű, a hozzá tartozó további 350m² kiszolgáló részleggel, amely magába foglalja az öltözőket, mosdó és zuhanyzó helyiségeket, pihenőt, szertárat és orvosi szobát. 2014 nyarán több milliós támogatásból felújításra kerültek az öltözők és széppé varázstolták az egész tornacsarnok együttes belső tereit. Iskolánk a csarnok megépülése óta a kecskeméti kosárlabda sport utánpótlás bázis intézménye. A Mercedes-Benz Kosárlabda Szövetség megalakulásától fogva támogatja iskolánk kosárlabda sport tevékenységét. Csapatunk városi rangsorban első helyen állnak, megyei szinten is dobogós helyet szereznek minden bajnokságon bekerülve ezzel az országos csapatmérkőzésekre. Ezek mellett országos és nemzetközi kosárlabda tornán is részt vettek, több alkalommal csapat elsősk lettek. Profi, a sportágban elismert szakember vezetésével zajlanak az edzések. Összetartó, küzdeni tudó, és győzni akaró csapatokról beszélünk, támogató szülői háttérrel. Fontos szempont, hogy ezeknek a gyerekeknek a délelőtti tanulás után helyben vannak az edzéseik, nem kell őket utaztatni. Már 1. évfolyamtól kezdve beépítjük a testnevelés és sportfoglalkozásokba a kosárlabda alapjainak oktatását, a „Dobj kosárba” program keretében délután több korcsoport edzései zajlanak már 7 éves kortól. A 10-12 éves utánpótlás csapatok tudása igen komoly szintű és városi, megyei szinten is elismert, a 2018-as év Diákolimpiáján országos I. helyezettek. Az Ő edzéseik napi szinten zajlanak, heti szinten kerül sor meccsre, több fordulóval bajnokságokra a Mercedes Kosárlabda Akadémia támogatásával.

Kisberk Hella
tagintézmény vezető

Szent Vince napi vesszőszentelés Kecskeméten

2018. január végén, immár tizedik alkalommal, jubileumi eseményre került sor Kecskemét- Miklóstelepen, a Dimenzió Borászat szőlőjében és pincészeténél, a hagyományos Szent Vince napi vesszőszentelésre.

A népi hagyományok szerint ezen a napon vágott vesszőkből meg lehet jósolni az adott év szőlőtermését. A korábbi évekhez hasonlóan, az idén is Farkas Pál, a Wojtyla Barátság Központ munkatársa köszöntötte, majd harsonán játszott Kuna Lajos karnagy.

Az ünnepségen tiszteletét tette az Önkormányzat nevében, Szeberényi Gyula Tamás alpolgármester úr is. A szőlővesszőket dr. Finta József érseki helynök, a főplébánia plébánosa áldotta meg.

(Forrás: Hirös.hu)

A papi áldás után a Mathiasz János és a Kunsági Női Borrend tagjai vesszőt met-

szettek, melyet vízbe állítanak, hogy később, kihajtás után, előre jelezhessék a vár-

ható termést. Az idén vágott vesszők rügyeiből már most arra a következtetésre jutottak a szakemberek, hogy szépek, egészségesek, nem fagytak meg, vagyis bízhatunk a jó termésben. Ezt még alátámasztja, hogy a néphagyomány szerint a Miklóstelepi szőlőültetvényen megtartott ceremónia során apró pelyhekben esett a hó, és ugyan a népi közmondások nem hóesést említenek csapadék gyanánt, azért bízhatunk benne, hogy „csordul Vince, tele lesz a pince”!

A Tisztább Katonatelepért Csoport idei tervei

Lassan itt a tavasz az olvadó hó alól egyre másra bukkannak elő a szemétkupacok, időnként hazafelé jövet az óvodából egy-egy szatyor szeméttel térünk haza, amit útközben szedegetünk össze. Közben körvonalazódik az idei tervünk a Tisztább Katonatelepért csoporttal.

Mindenféleképpen szeretnénk legalább két szemétszedő pikniket tartani, az egyiket tavasszal a TeSzedd önkéntes mozgalom keretein belül. Ami előreláthatóan márciusban fog megrendezésre kerülni, emellett biztosan fogunk még ősszel is meghirdetni egy hasonló programot,

viszont még támogatókat kell hozzá találni.

Gondolom sokan halottak róla, hogy a Greenpeace magyarországi szervezete 20 nap alatt 50 ezer aláírást gyűjtött össze amivel, arra kérte a kormányunkat, hogy írja alá az egyszer használatos műanyag termékek és ezen belül a műanyag szatyrok betiltását a tavalyi strasbourg-i ülésen. Mára azoknak a száma, aki a zacskók kivételét követelik 160000 növekedett, hiszen nemcsak a Dunában és a Tiszában, hanem már az ivóvizünkben is kimutatható a műanyagszennyezés. Ennek hatására szeretnénk legalább egy alkalommal, varrókört hirdetni

ahol textil bevásárló szatyrokat és tüll átlátszó tasakokat varrunk. Tapasztalataink szerint egyre több üzlet fogadja el ezek használatát, sőt örülnek a megjelenésüknek. Ehhez a kreatív naphoz még helyszínt keresünk.

Emellett még gondolkodunk egy olyan kerekasztal beszélgetésen, amik szakértők bevonásával a komposztálás lehetőségeit, módjait taglalja. És dédelgetünk még egy gondolatot. A Bodrog egyesület hirdetett egy meseíró pályázatot, aminek a célja a hulladékgazdálkodással kapcsolatos szemléletformálás. Nagyon jó lenne, ha a nyertes művekből meseolvasó előadást tudnánk meg-

rendezni. És az ötletek csak gyűlnek. Májusban lesz a családi nap az iskolában, ehhez kapcsolódva szintén szeretnénk vásárt tartani, a részletekről még egyeztetnünk kell. Közben azon gondolkodunk, hogyan lehetne egy bolhapiacot létrehozni. Nagy öröm volt számunkra a tavalyi szemétszedő piknik sikere, aminek utóéletéeként érkezett egy bejelentés az Irsai Olivér utca mögötti erdősáv szennyezettségéről, amit a Városgazdasági vállalat novemberben elszállított. Reméljük idén is tisztábbá tehetjük Katonatelepet, és egyre több kéz és elme fogja segíti ennek a célnak az elérését.

Török Edit

Bács-Kiskun megye diákolimpiai bajnokait köszöntötték

A 2017/18-as tanév diákolimpiai rendezvényein legkiemelkedőbbben szerepelt Bács-Kiskun megyei köznevelési intézményeket, sportolókat és felkészítőket köszöntötték 2019. január 18-án a Megyeháza dísztermében. Mivel iskolánk kosárlabda csapata is bajnoki aranyéremmel zárta a tornát, így természetesen ők is ott voltak az ünnepeltek és a díjazottak között.

Nagy dicsőséget jelent, hogy a Lánchíd utcai sport iskola, a Bolyai János Gimnázium és a megye számtalan köznevelési intézménye mellett iskolánk tanulói is ott lehettek ezen a rangos eseményen. A csapat edzője Lakosa Zsolt testnevelő és sportedző, aki a gyerekek mellett szintén átvehette a felkészítőknél járó díjat.

Az ünnepségen Kecskemét városvezetését Szeberényi

Gyula Tamás alpolgármester képviselte. A Bács-Kiskun Megyei Diák- és Szabadidősport Egyesület által rendezett ünnepségen Kecskemét alpolgármesterén kívül részt vett és köszöntőt mondott Zsámboki Anna, a Kecskeméti Tankerületi Központ igazgatója, és a Bács-Kiskun Megyei Diák- és Szabadidősport Egyesület elnöke, valamint Rausch Sándor, a megyei közgyűlés alelnöke is.

Mit is kell tudni a Diákolimpiáról? 2018. május 31. és június 03. között került megrendezésre Kecskeméten a 2017/2018. tanév Országos Labdajátékok Diákolimpia Országos Döntője. A híres városbeli eseményen 4 sportágban - kézilabda, kosárlabda, labdarúgás és röplabda - küzdöttek meg a III. korcsoportba tartozó csapatok. A Diákolimpia Országos Döntőjének ünnepélyes megnyitója 2018.

május 31-én volt Kecskemét főterén.

1843 fiú- és lánycsapat nevezett a III. korcsoport országos bajnokságába. Az országos fináléba kézilabdában, kosárlabdában és röplabdában a nyolc legjobb leány- és fiúcsapatok kerültek, míg labdarúgásban a 20 megyei/budapesti I. helyezett vehetett részt a döntőn, hogy a több napos küzdelemben összemerve tudásukat megszerezzék a „Magyarország diákolimpiai bajnoka” címet. A Mathiász iskola csapata is bejutott a 8 legjobb közé és tornázta fel magát a dobogó legtetetjére.

Izgalmas meccseket szurkolhattunk végig a régi uszoda épületében lévő Mercedes Benz Kosárlabda Akadémia sport centrumában.

A Diákolimpia egyébként a legmagasabb színvonalú iskolai sportverseny sorozat, amely 13 alapsportágban

és további 41 sportágban licenz-együttműködések alapján zajlik. Fővédnöke Áder János. A versenysorozatot az MDSZ az emberi erőforrások miniszterével közösen hirdeti meg. A Diákolimpia érmesei 10 felvételi többletponthez jutnak a felsőoktatási felvételik során, amely 8 éven belül érvényesíthető. Ezt a többlet pontszámot megszerezték a Mathiász Iskola bajnok csapatának tagjai is, így ezzel az előnnyel indulhatnak majd felsőbb tanulmányaik során. A versenysorozaton, egy tanév során összesen 270 ezer diák vesz részt, melyből 15 ezren jutnak el a döntőig. A közös sikerért végzett munka a csapat-sportok egyik plusz motiváló ereje. Magyarországon nagy népszerűségnek örvendenek ezek a mozgásformák. (Forrás: keol)

Kisberk Hella
tagintézmény-vezető

A magyar kultúra napja

1989 óta minden év január 22-e a magyar kultúra napja. Elődeink nem véletlenül választották e téli napot a magyar kultúra ünneplésére, ugyanis 1823. január 22-én tisztázta le, és jelölte meg dátummal Kölcsey Ferenc a Himnusz kéziratát Csekén. Sokáig Vörösmarty Mihály egyik műve (Szózat) volt nemzeti énekünk, de 1948-tól az Erkel Ferenc megzenésítette Himnusz jelképezi a magyarság nemzeti összetartozását.

A nevezetes nap alkalmat ad arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredek hagyományainknak, gyökereinknek, nemzeti tudatunk erősítésének, felmutassuk és továbbadjuk a múltunkat idéző tárgyi és szellemi értékeinket.

A Mathiász János Általános Iskola tanulói is igyekeztek méltóképpen megemlékezni e jeles napról. Egyénileg és csoportosan is.

Kovács Bálint 8. osztályos tanuló elkészítette tanulmányát a Palóc Társaság magyar kultúra napja alkalmából meghirdetett pályázatára. Dolgozatának témája az alföldi szőlőművelés, Mathiász János tevékenysége és iskolánk története volt. Igyekezettének meglelt jutalma: II. helyezést ért el.

Mathiász János
(részlet)

*Mátyás óta fél világon
Híre volt a magyar bornak,
Róla – mint madár az ágon –
Költők versengve dalolnak.*

*De mi ez a Mátyás korszak
A Mathiász éra mellett;
Korszaka őszállapotnak
Melyből hősi korszak fejelett.
Jött Mathiász s véle új kor,
Új korszakkal finom új bor
Új bor mellé új igazság
Mathiász nemes fajták.
Mathiász, szőlők királya
Elmúltál, de a hála
S hegyeiken, síkjaikon
Nagy nevedre korszorút fon.
(Vikár Béla, 1924)*

A diákoknak a megemlékezésre és ismereteik kipróbálására 3-4 fős csoportokban, évfolyamonkénti lebontásban is lehetőségük nyílt. Nagy Bernadett könyvtárossal közösen készítettünk feladatlapokat. Idén még nagyobb lelkesedést tapasztalhattunk a tanulók körében, mint az előző tanévben.

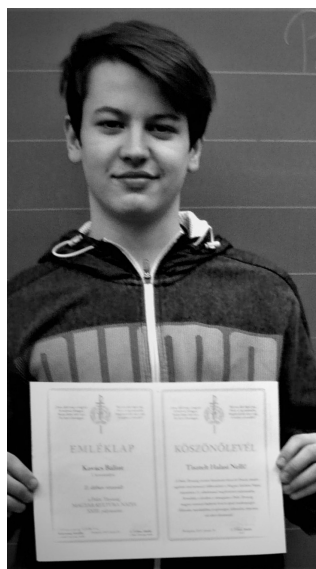
A résztvevők és eredményeik:

5. osztály: Körtvélyesi Vivien, Orlik Mariann, Szilvási Ádám (298 pont)

6. osztály: Bognár Péter,

A 8. osztály lánycsapata

Kovács Bálint 8. oszt.

Virtala Ádám, Virtala Joel, Zagyi Marcell (254 pont)

7. osztály: Benda Gábor, Farkas Flórián, Kulcsár-Hor-

váth Anna, Simon Vivien (355 pont)

8. osztály: Halász Izabella, Németh Dorina, Tóth Nap-sugár (498 pont) A feladat-sorok többféle feladvánnyal szolgáltak tanulóink számára. Találkozhattak kultúrtörténeti totóval, összekeveredett verssorokkal, költőket és írókat ábrázoló karikatúrákkal, idézetek párosításával, szókereső feladattal, scrabble táblával. Végül Kecskemét híres épületeinek részleteit kellett felismerniük a diákoknak. E feladattal kívántunk megemlékezni Kecskemét városként említésének 650. évfordulójáról, amelyet a tavalyi esztendőben ünnepeltünk.

Minden résztvevőnek gratulálunk!

Halasi Nelli magyar tanár
Mathiász János
Általános Iskola

KATONATELEPI KÖZÜGYEK

Kiadó: Kecskemét Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány, 6000 Kecskemét, Katona Zs. u. 3.

Felelős kiadó: Lázár János, a kuratórium elnöke

Alapító szerkesztő: id. Tóth Viktor • Felelős szerkesztő: dr. Kerényi Zoltán

Rovatvezetők: dr. Kerényi Zoltán (kertünk-házunk); Kisberk Hella (oktatás); Laczay András, dr. Finta József (hit és erkölcs); Balla Dániel (sport); Lázár János (Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány);

Nagy. L. Éva (kultúra); Nagysolymosi Andrea, dr. Serfőző Katalin (egészségügy)

Nyomdai munka: Pendeprynt Kft., Nagykőrös. Készült: 1000 példányban

Ízületi fájdalmak

A testünket alkotó csontok porcos felszínnel, az ízületekben kapcsolódnak egymáshoz, ahol ízületi folyadék, és szalagok képezik az ízületet. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) prognózisa szerint 2020-ra világszerte az artrózis lesz a rokkantság negyedik leggyakoribb oka, a modern társadalmak idősödő populációjában. Mit tehetünk azért, hogy ezt a fájdalommal és mozgás korlátozottsággal járó folyamatot lassítsuk?

Mit nevezünk artrózisnak?

Az orvosi szaknyelv szerint az ízületek betegségét jelenti. Bár a betegség az ízületi porc pusztulásából áll, e mellett az ízületi szalagrendszer is érintett lehet. bármelyik ízületben kialakulhat, de leggyakrabban a térd, a csípő és a kéz ízületeit érinti. A betegség romlása az ízület alkotórészeit nem egyenlő mértékben és nem egyszerre érinti.

Mi hajlamosít az artrózis kialakulására? Az esetek egy részében az artrózis kialakulásának hátterében betegséget nem tudunk kimutatni (Elsődleges artrózis) ilyenkor nagy valószínűséggel örökletes tényezők, a porc és csontanyagcsere ismeretlen eredetű elváltozása áll a háttérben. Ezekben az esetekben a betegség kifejlődését nem tudjuk megakadályozni, csak a tünetek megjelenését és a további romlást lehet késleltetni.

Az úgynevezett másodlagos artrózisok az ízület alkotóelemeinek egyéb okból történt elváltozása. Pl: korábbi sérülés, gyulladás, túlterhelés, gyógyszerhatás, hormonhatás, fejlődési rendellenesség miatt jönnek létre.

A kórfolyamatot többnyire jól ismert tényezők indítják el:

- életkor, - túlsúly, - endokrin betegségek (cukorbetegség, pajzsmirigy-, mellékvese betegség, egyéb hormonzavar), - korábbi baleset, - az ízületek túlterhelése (fizikai munka, sport), - női nem, - fejlődési rendellenességek (pl. ízületi lazaság, veleszületett csípőficam stb.).

Milyen tünetek utalnak artrózisra? Jellegzetes a lassan, fokozatosan kezdődő, ún. mechanikai fájdalom, amely különböző igénybevételt (járás, hosszabb állás, lépcsőzés) követően jelentkezik és nyugalomban, pihenés hatására szinte azonnal enyhül, vagy teljesen megszűnik. Különösen jellemző az elindulásakor fellépő (indítási) fájdalom, amely néhány mozdulat után általában csökken, az ízület „bejáródik”. Ezzel ellentétben, a betegség gyulladós szakaszában, a fájdalom nyugalomban, sőt éjszaka is felléphet. Az ízületi rés megnyomása is fájdalmat vált ki. A reggeli órákban, vagy hosszabb pihenés után érzett ízületi merevség általában rövid ideig tapasztalható (10-15 perc), szemben például a gyulladásos ízületi betegségekkel, ahol több óráig is tarthat. Az ízületi csontvégek megvastagodása miatt megváltozik az ízület alakja, tömegesebb, deformált lesz. (pl. bűtyök) Változhat a tengelyállás is (pl. térd X alakban állása). A gyulladásos szakban az ízület duzzadt, meleg, amit az ízületi folyadék felszaporodása okoz.

Mind ezek a tünetek azt eredményezik, hogy az ízület csak egy szűkebb mozgáspályán mozog, ami pl. az alsó végtagok esetében a járás nehezítettségéhez, a felső végtagon pedig a kéz finom mozgásainak csökkenéséhez vezet.

Hasznos tanácsok az ízületek védelméért

Már gyermekkortól kezdve nagyon fontos a rendszeres, nem egyoldalú és nem megterhelő mozgás. Ez nem csak a mozgás szervrendszerre jótékony hatású, hanem a légzésre, keringésre, szív és veseműködésre, gyomor bélrendszerre is. A gimnasztika, kerékpározás, séta, kocogás, úszás még idősebb korban is végezhető, nem igényel drága felszerelést és a napirendhez illeszthető.

A helyes életvitel nemcsak a testmozgást, stressz kerülést, dohányzás mentességet, hanem a változatos étrendet is jelenti. (mozgás mellett napi háromszori kisadagú étkezés,

alacsony zsír- és cukortartalom, sok zöldség, gyümölcs). Sokat tehetünk az alsó végtagi ízületek védelméért, ha kényelmes cipőt hordunk. (vastagabb, rugalmas talp, alacsony sarok, széles orr rész, puha, a lábhátat fedő felsőrész, sze. lúdtalpbetét).

Hogyan kezelhető az artrózis?

Az artróziist napjainkban nem tudjuk gyógyítani, de az életminőséget, munkavégzési képességet, az ízületi mozgásokat és a járásképeséget javíthatjuk. A kezelés elsődleges célja a fájdalom csillapítása és a mozgáskorlátozottság lehető legnagyobb mértékű csökkentése, valamint az érintett ízületek védelme.

Nem gyógyszeres kezelés

Fizioterápia: fizikai energia felhasználásával végzett kezelés. A legjelentősebb és mással nem helyettesíthető kezelés a gyógytorna. Több segítő kiadvány, internet, lehetőséget biztosít, hogy bárki elsajátítsa azokat a gyakorlatokat, melyeket otthonában napi rendszerességgel végezve mozgásállapotán javíthat. A vízben végzett torna során a víz fizikai tulajdonságait (hőhatás, felhajtóerő, ellenállás) tudjuk kihasználni. A fájdalom további csökkentésére, izomlazításra, gyulladáscsökkentésre alkalmazhatunk még ultrahangkezelést, iontoforézist, akupunktúrát, elektro és mágnesoterápiás eljárásokat. (OEP által támogatott formában évente csak meghatározott számú és gyakoriságú kezelés vehető igénybe.) Tudnunk kell, hogy a fizioterápiás kezelések során eleinte a fájdalmak erősödhetnek. Fontos a kezeléseket csak a szakorvos által javasolt gyakorisággal és számban lehet igénybe venni.

A reumatológiai gyakorlatban egyre hangsúlyosabb helyet kap az ízületek és lágyrészek kézzel végzett kimozgatása, lazítása, a manuálterápia. Ez azonban nem egyenlő az ízületek „ropogtatásával”. Nagyon pontos vizsgálatot igényel! a kezelés során elérte eredmények megtartása érdekében kulcsfontosságú a gyógytorna rendszeres végzése!

Dr. Serfőző Katalin
Katonatelep háziorvosa

Gyógyszeres kezelések:

1. Glükózamin-szulfát:

az ízületi porc kopását befolyásoló gyógyszerek (glükózamin-szulfát, kondroitin-szulfát) lassítják a porc vesztését, kevés mellékhatásuk van és hosszabb távon alkalmazva a fájdalmat is csökkentik. A kezelés során fontos a hatóanyag megfelelő mennyisége.

2. Hyaluronsav: a csökkent mozgás miatt az ízületi folyadék sűrűbbé, leginkább tojásfehérjéhez hasonlóvá válik. ilyenkor kedvező lehet hyaluronsav adása.

3. Fájdalomcsillapítók: a nem gyógyszeres kezelés eredménytelensége esetén, vagy azt kiegészítve alkalmazzuk. Első sorban egyszerű fájdalomcsillapítók javasoltak. (Pl. Paracetamol. Három napnál tovább folyamatos használata nem javasolt, májkárosító hatása végett) Második lépcsőben a nem szteroidos gyulladáscsökkentőket javasoljuk. (Ezekről tudni kell, hogy folyamatos használatuk a porcot károsítja és gyomor eróziót is okozhat, következményes gyomorvérzéssel.)

4. Sztteroidok: Súlyosabb gyulladásos panaszok esetén szájon át, vagy helyileg, injekció formájában az ízületbe, vagy környékére alkalmazzuk.

Műtéti kezelés:

A műtéti beavatkozások célja szintén a fájdalom csökkentése, az ízületi funkció javítása, valamint a már kialakult deformitások sebészi korrekciója. Számos beavatkozás végezhető az artroszkópos eljárástól a protézis műtétiig.

Összefoglalva: az artrózisban szenvedők panaszainak enyhítésére az orvosi társszakmák (reumatológia, ortopédia, rehabilitáció, fizioterápia, családorvostan) és az egyén szoros együttműködésére van szükség.

Ökumenikus mozgalom és imahét

1. Mit is jelent a keresztény egység – és mit nem?

„Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség. Egy az Isten, mindnyájunk Atyja. Mindannyiunkat ugyanaz a Lélek itatott át.”

Először is le kell szögeznünk, hogy a keresztények egysége soha nem jelentett egyformaságot, egyöntetűséget, teljes uniformizálást. Ezt hiába keresnénk a szakadások előtt is. Fontos összekötő kapocs volt azonban a források (Biblia) egysége, a legfőbb hitelvek egysége és az egységes szervezet, aminek alapja a szeretet. Mindezek az első századokban folyamatosan alakultak ki az üldözések ellenére gyarapódó keresztény közösségekben.

Az első keresztények kis csoportjai még csak néhány dologban, azonban a legfőbb dolgokban voltak egységesek: hit Jézus Krisztusban, a Szentháromságos egy Istenben, nagyjából azonos szervezeti felépítés, az evangéliumra alapuló erkölcsi életmód. Ezek sem egyik pillanatról a másikra fejlődtek ki mindenhol.

Az üldözések elmúlása, a kereszténység gyakorlásának felszabadulása után vált lehetségessé a nagyobb szervezetek (egyházi intézmények) kialakítása és egységesítése. Ekkor kerülhetett sor a nyilvános hitvitákra, tanácskozásokra is (zsinatok), amelyekben megfogalmazták a hitvallásokat. Róma püspökét mindig is kiemelten kezelték a többi keresztény egyházak, azonban évszázadokig nem volt olyan vezető szerepe, ami miatt feszültség keletkezhetett volna más területek püspökeiben vagy pátriárkáiban.

Az evangelizáció, a püspökök kinevezése, szentelése nem volt még annyira központosított, más szisztéma szerint történt, mint a későbbiekben. A római pápa nem tartott még a kezében

*„Arról tudják meg,
hogy tanítványaim vagytok,
hogy szeretettel vagytok
egymás iránt!”*

annyi szílat, mint a középkorban és azt követően. Tanítói tekintélye mellett nem volt még jelen az egyházi élet irányításának egységesítése.

Erre később azért lett nagyobb szükség, hogy a világi hatalmak beleszólását az egyház életébe korlátozzák (inkább a pápa, semmint a király vagy nemesek nevezzék ki püspököt.) Ugyanakkor a világi és az egyházi hatalom komoly összeolvadásával együtt járt az is, hogy az egyes keresztény birodalmak egyházszervezetüket is ki akarták terjeszteni a meghódított területre. Hódítás és evangelizálás sokszor párhuzamosan történt. Ez is vitákra, feszültségekre adott okot.

A fenti okok vezettek a Keleti Ortodox és a Római Katolikus Egyház szétszakadásához 1053-ban. VI. Miklós pápa és Kerullariosz Mihály pátriárka személyisége is közrejátszott persze.

A keleti egyházszakadás elmélyülése természetesen hosszabb folyamat volt, és szerepe volt benne a nyugati és keleti keresztény országok egymástól való elszigetelésének is. A következő nagy

szakadás a reformációként ismert nagy nyugati egyházszakadás a 16. század folyamán.

Ennek mélyebb okai a következők voltak:

– Az egyház túlzott klerikalizálódása.

– A főpapság hiteltelen életmódja, az alsóbb papság nagyarányú kirekesztettsége.

– A történelmi folyamatok: a feudális rendszer megrendülése, polgárosodás, a központi királyi hatalmak gyengülése.

A reformációnak eleinte nem volt célja a szentségek kiküszöbölése az egyházi közösségek életéből, ez jócskán köszönhető a kiközösítésnek, a pap-nélküliségnek is.

Tény, hogy a reformáció által okozott szakadások is folyamatosan, hosszabb távon mélyültek el, s mindkét oldalon voltak hibák, túlkapások.

Ma már nem csak a katolikusok, hanem legtöbbször a protestáns egyházak is állítják, hogy a reformáció által kifogásolt, valóban jogos hiányosságokat, problémákat a Katolikus Egyház az elmúlt évszázadok során fokozatosan kiküszöbölte.

2. Hogyan, miben törekszünk az egységre?

Mire gondolhatott Jézus, amikor az egységért imádkozott? Biztosan nem annyira szervezeti és liturgikus egységre, mint sokkal inkább a szeretet egységére. Elsősorban az egymás iránti szeretetet, jóindulatot, egymás segítését, a közös evangelizációt, a közös értékek megéléséért folytatott küzdelmet kell erősíteni. Ezen a vonalon sokat léptünk előre az elmúlt évszázad során az Ökumenikus Mozgalom segítségével.

Fontos az alapvető hittételek, a hit egysége is, hiszen egy vallási közösségről, nem valamiféle más emberi szervezetről van szó.

Az alapvető keresztény tanításokat illetően lehet és kell is még nagyobb egységre, több közös nevezőre jutni a mostaninál. Az egység az emberek között óhatatlanul igényel közös szervezeteiket, intézményeket is. Ezek kiépítése, megszilárdítása azonban mindig kor – és társadalomfüggő, tehát ezen a vonalon nem kell az ezer évvel ezelőtti szisztémákhoz ragaszkodni.

Az egységteremtés hosszú folyamat, de ígéretesen folyik már jó ideje. Ennek egyik legfőbb jele és megnyilvánulása az Ökumenikus Imahét, amelyre mindig január vége felé, a Nemzetek Apostolának, Szent Pálnak ünnepéhez kapcsolódóan kerül sor. Idén január 20-27-ig tartott ez az imahét, melynek során 27-én vasárnap 15 órától a katonatelepi református templom is helyet adott egy közös imaórának.

Az egyes felekezetek részéről Laczay András református lelkész, Dr. Finta József katolikus plébános és Hulej Enikő evangélikus lelkész szolgáltak ezen az imaalkalmon, melyet baráti beszélgetéssel zártak le.

Dr. Finta József
érseki helynök, plébános

Gyermekfotók a neten

Hogyan (ne) posztoljon a gyerekről

Smerős lehet, hogy a Facebook idővonalat nem tudják úgy végiggörgetni, hogy ne találják szembe magukat aranyos gyermekfotókkal. Érdemes belegondolni, hogy kikhez juthatnak el az örömmel és büszkén megosztott családi pillanatok, jelenthetnek-e bármilyen veszélyt, és a legfontosabb: hogyan érinthetik a jelenben és a jövőben a történet főszereplőjét, a gyermeket? A biztonsági szempontok és a gyermek véleményének szem előtt tartása szolgálhatja leginkább a gyermek érdekét.

Mindenki maga döntheti el, hogy az interneten milyen információkat, képeket tesz közzé az életéről, sőt, azt is, hogy mások milyen fotókat oszthatnak meg róla. Mielőtt valaki másról képet oszthat meg, a hozzájárulását kell kérniük a kép nyilvánossá tételéhez egy egyszerű Facebook poszt esetében is. De mi a helyzet a gyerekekkel és az ő jogaikkal?

Egy kutatás szerint egy 2000 környékén született gyerekről átlagosan 107 fotó kerül fel az internetre még azelőtt, hogy egyáltalán járn tudna. Sőt, ma már azon sem lehet meglepődni, ha ultrahangos képet vagy egy újszülött (szó szerint) legelső pillanatait megőrző fotókat látnak a közösségi oldalakon. A #newborn-ra rákeresve az Instagram 14,6 millió fotót ad ki, ami azt jelenti, hogy több millió, az „olvasó” számára ismeretlen személy újszülött babájáról nézegethet képeket.

A hazai jogszabályok értelmében a szülő az, aki a gyermekkel kapcsolatos dolgokban dönt, így arról is, hogy megosztja-e a közösségi oldalon a gyermeke képmását, és ha igen, kikkel. Ausztriában már volt példa arra, hogy 18. életévének betöltésekor egy lány beperelte szüleit, mivel azok – a lány többszöri kérése ellenére – nem távolították el a róla készült fotókat a közösségi oldalokról, sőt, újabbakat is megosztottak. A szülőnek joga van ahhoz, hogy szabadon kifejezhesse véleményét, szülői identitását, ugyanakkor kötelezettsége is, hogy gyermekét megóvja mind az offline, mind az online világ veszélyeitől, és ne sértse meg a magánzférájához való jogát.

A gyermek digitális lábnyomáért tehát a szülő felelős, aki viszont jellemzően nem gondol bele egy-egy nagy lendülettel és alapvetően jóindulattal megosztott kép jövőjébe és az esetleges veszélyekbe, negatív következményekbe.

Intimitás, méltóság, biztonsági kockázatok

Ha egy képet oszthat meg, az attól kezdve letölthető, másokkal megosztható, akár úgy is, hogy nem is tudnak róla. A gyermekfotók közzététele több szempontból is aggályos. Naponta láthatnak esti fürdés közben vagy nyaralás alatt, vízparton készült, meztelen gyerekekről készült képeket a neten. Arra viszont sokan nem gondolnak, hogy akár olyan emberek is láthatják ezeket, akik kifejezetten ilyen képekre vadásznak abból a célból, hogy a fotót pedofília oldalakra töltsék fel. Ez természetesen az egyik legrosszabb forgatókönyv, de a veszély fennáll.

Természetesen egy csecsemő véleményét nem lehet kikérni, de évekkel később a gyermek már lehet és lesz is véleménye a róla megosztott képekről. Ezt érdemes alapul venni, mielőtt a megosztásra kattintunk: mit szól majd hozzá kamaszként? Ha tehetik, kérdezzék meg a gyermeküket, hogy szeretné-e, hogy azt az adott információt megossza róla, beleegyeznek-e. Úgyanis egy-egy megfontolatlan megosztás során könnyen sérülhetnek a gyermek személyiségi jogai, emberi méltósága. A szülő által aranyosnak gondolt kép egy kamasz számára ciki lehet később, alapot adhat egy kortárs, iskolai zaklatásnak.

Biztonsági kérdések is felmerülnek. A gyermekről közzétett ártatlan kép, de akár egy szöveges poszt is számtalan apró, de lényeges információt hordozhat, amit akaratlanul is megosztanak a nagyvilággal. Hol laknak, hol és mikor nyaralnak, hová jár iskolába a gyermekük, mit szeret csinálni, enni. Akár egy család napi rutinja is kirajzolódhat, ami egyértelműen veszélyt jelent a gyermeke. Egy idegen számára ezek az információk segíthetnek a valóságban is közelebb kerülni hozzá.

POLGÁRŐRSÉG

Az ideai tél még igencsak tartja magát, ami a polgárőröknek is több, nehezebb feladatot ad (falopások, betörések balesetek megelőzése). Ilyen időben sokkal többen ülnek a TV képernyője elé, vagy merülnek el az internet virtuális világába, közlendőjüket sokszor fotókkal is erősítve. Most a Rendőrség figyelmeztető felhívását szeretnénk közreadni mindazoknak, akik bátran, de néha kevés ismeretanyaggal rendelkezve utazgatnak a digitális világban.

Az Internet használata ma már hozzátartozik mindennapjainkhoz, és természetes az is, hogy a szülők büszkén szeretnék megosztani örömeiket vidám és szomorúbb perceiket gyermekeikkel kapcsolatban. A Facebook használata ebben a legnagyobb lehetőség, de egyre re erősödik az Instagram használata is. Almási Kitti gyermekpszichológus szerint: „A felmérések alapján a gyerekek veszélyeztetettségi foka az internetes zaklatás terén rendkívül magas hazánkban. A korosztályra naivitás és tájékozatlanság jellemző, amit tovább ront, hogy jellemzően szülői felügyelet nélkül használják az internetet”. Ugyanennyire veszélyes, ha a szülők teszik korlátok nélkül az oldalakra az intimebb képeiket is, gyermekeiket kitéve ezzel a későbbi zaklatásoknak „A gyerekek nagy része feszültségben él az iskolai teljesítménykényszer miatt, ezt fokozhatják esetleges önértékelési problémák is. A rendőrség most azoknak a szülőknek szeretne segítséget nyújtani, akik szeretnék gyermekeik jövőjét is biztonságban tudni.

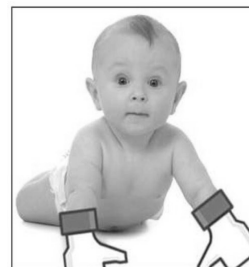

Csak szűk körrel osszand meg, és szabják meg előre, hogy mit

A radikális megoldás az, hogy a szülők egyáltalán ne osszand meg tartalmakat a gyerekekről, hiszen nem kapták meg az illetékes hozzájárulását, és bajt is okozhatnak vele.

Ha kevésbé végtelenül közelítenek a témához, kompromisszumot jelenthet, ha a szülő átgondolja, hogy milyen képet tesz közzé, és pontosan hol, kik számára teszi láthatóvá azt. A nyilvános, azaz bárki (tényleg bárki) számára elérhető megosztás egyáltalán nem ajánlott. A Facebook már nagyon jó lehetőségeket kínál a speciális láthatóságra: létrehozhatnak egy zárt csoportot a családtagok, közeli ismerősök részére vagy egy olyan mappát, amihez szintén csak meghatározott személyek férhetnek hozzá.

Az sem mindegy, milyen kép kerül ki a netre. **A gyermeküket meztelenül vagy más, kiszolgáltatott helyzetben (például beteg, nyugósen, sírósan, bilin ülve) ábrázoló, méltóságát sértő fotókat ne adjanak közre.** Amikor olyan képet posztolnak, amelyiken gyermekük más kicsikkel együtt játszik, akkor a többi szülő engedélyére is szükség van.

Biztonsági szempontból ajánlott szűrni a gyerekről megosztott személyes információkat, így nem tanácsos közölni a gyerek teljes nevét, születési helyét és idejét, lakcímét, iskoláját, óvodáját nevét. Alakítsanak ki maguknak szabályokat, hogy milyen gyakorisággal posztolnak róla, milyen tevékenységek közben tartják megoszthatóknak, és mutatják-e például az arcát.

A gyermeknek is joga van véleményét nyilvánítani az őt ábrázoló képek vagy vele kapcsolatos információk megosztásakor, és tiszteltetben is kell tartaniuk az álláspontját.

A kutatásról bővebben:

One in five millennial parents picked their baby's name based on available web domains, study claims

Forrás: http://nmhh.hu/cikk/200034/Gyermekfotok_a_neten_Hogyan_ne_posztolj_a_gyerekedrol
Képek: internet

BÁCS-KISKUN MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY
K E C S K E M É T

6000 Kecskemét, Bathányi u. 14., Postacím: 6001 Kecskemét, Pf.: 302 Tel: 76/313-300/30-27, Bm: 33/30-27, Fax: 76/313-300/30-98 Bm: 33/30-98, Mobil: +3620 560-51 46
e-mail: elbir@bacs.police.hu web: <http://www.police.hu/bacs-kiskun/bacs-kiskun-police/bacs-kiskun-police>

Akármennyire is úgy tartjuk, hogy „január-február, itt a nyár”, az igazság az, hogy a tél még nem hullatta el orosz-lánfogait, vélhetően még lesz hidegben részünk a teljes kitarvaszodásig. Ennek ellenére azt lehet mondani, hogy a szokásos téli időjárási viszonyokhoz eléggé közel álló körülményeket tudtuk tapasztalni, hiszen az ideai téli időszakban volt részünk már hóban, napsütésben, olvadásban, szél is volt eléggé eltérő mértékben, de szerencsére az országban. Itt az Alföldön, környezetünkben túlságosan sok hó nem esett

le, ugyanakkor a talaj nedvességtartalma lényegesen javult az elmúlt évekhez képest. Öt-tíz centiméteres mélységben akár kedvezőnek is mondható, a mélyebb rétegekre ez most még nem igaz, de ezután majd az olvadáskor ezt pótlódik, és akkor visszaáll normális nedvesség tartalom, ami mellett nyugodtan lehet már a vetést szabadföldön is, és bármilyen körülmények között elvégezni. Mindenesetre már most elkezdhető néhány kerti munka, kivéve talán a szabadföldbe ültetendő hagymások, magok és

egyéb vetemények ültetését. Amennyiben a fagy enged, és a talajviszonyok engedik, el lehet kezdeni mindenképpen a metszéseket.

Mostani lapszámunkban leginkább azokat a feladatokat vennénk sorba, melyek mindenképpen elkezdhetők, vagy legalábbis tervezhetőek. Már most gondot kell fordítani arra, hogy megtervezzük a kertünkben telepítendő, ültetendő új fákat, cserjéket, esetleg egyházi növényeket és gumókat. Különösen azok számára, akik szeretnék szőlőt telepíteni, fontos hogy

Dr. Kerényi Zoltán

a szaporítóanyagot már most szerezzék be. Ehhez kapcsolódik Lázár János szőlész kutató cikke is a következőkben.

Fontosabb kerti teendők februárban

A mai időjárási viszonyok, a hektikus változások, egyre nehezebbé teszik a kert, ház körül tevékenykedők - és persze általában a mezőgazdaságban dolgozók számára - egy havi lebontású munkanaptár összeállítását. A kerti teendők ideje mindig az időjárás alakulását kell, hogy kövesse. A következőkben felsorolt tanácsok, tippek, munkálatok akár heteket is csúszhatnak az időjárás változásai miatt. Ettől függetlenül, tegyük meg mindazt, ami az adott időjárási viszonyok miatt elvégezhető, mert ellenkező esetben a következő hónapokban összerolódhatnak a teendők. Lévéen február azért mégiscsak a tél utolsó hónapja, várhatóan már közeleg a tavasz, és érdemes röviden kiemelni az okvetlenül elvégzendő feladatokat.

1. Tavaszi metszés törzstisztítás

Az egyik legfontosabb aktuális teendő, enyhe időben már február közepétől lehet kezdeni, leginkább a strapabíróbb fajtáknál (körte, alma). Barack, szilva esetében viszont jobb megvárni a márciust, mert ha éjszakai fagyok jönnek (februárban ez elég gyakori!), a fennáll a visszafagyás veszélye. Célszerű a tél végi metszést március közepéig befejezni, mert ezután már elengedhetetlen a tavaszi lemosó permetezés. A gyümölcsfákat meg kell szabadítani a letört elszáradt gallyaktól, el kell távolítani a feleslegessé vált ágakat (fel-

felé növe vízajtások, a fa törzse felé növe ágak, a túlzásúfolt, egymást keresztező ágak). A szabadban átteleltetett, mediterrán eredetű növények (pld.: rozmaring, levendula), esetén, mivel ezek fagyra érzékenyebbek, még ne nyírjunk vissza, hagyjuk márciusra. A tavaszi metszés körébe sorolnám a törzstisztogatást majd a fák koronájának ritkítását, mert ez esetben nyerhetünk szellős, napsütötte lombzatot, ami előfeltétele a biztonságos, kártevők elleni védekezésnek, majd később a gyümölcsérésnek is.

2. Korai zöldségek elvetése, ha nem fagyott a talaj

Amint kiengedett a föld és a talajfelszín már eléggé megszikkadt, kezdhethetjük a vetést, de csak ősszel felásott, majd vetés előtt elgereblyezett talajba ((homokos talajoknál ez nem olyan fontos) helyezzük el a korai zöldségek magjait. Olyan zöldségeknél lehetséges ez, melyek képesek alacsonyabb hőmérsékleten is csírázni, képesek átvészelni a rövidebb ideig tartó talajmenti fagyokat is.

Azokat a magvakat vehetted korán, amelyek alacsony hőmérsékleten is csíráznak és az átmeneti talajmenti fagyoktól nem károsodnak. Ilyen például a borsó, a fejes saláta a hónapos retek a sárgarépa, a petrezselyem, a spenót, a vöröshagyma. Általában nem kedvező, ha a magok túl mélyre kerülnek, de ha túl sekélyen vetjük, előfordulhat, hogy a

madarak (főleg a galambok, rigók) megdézsmálják, különösen a borsót kedvelik, ezért ezt 5-6 cm mélyre vessük, míg a többinél 2-3 cm elegendő. Februárban, enyhe idő esetén a növények nedvkeringése már megindul, és minthogy a vízfelvétel a szöveteket lazítja, a fagyveszély megnő, különösen a sekélyen vetett magoknál.

3. Készüljünk fel a palántanevelésre

Csaknem minden Katonatelepi ingatlan rendelkezik akkora nem beépített területtel, ahol nemcsak a díszkert gondozása lehetséges, hanem a család zöldségzsükségletét meg lehet termelni. A palánták neveléséhez elegendő akár a konyha sarkában kialakított kis hely is.

Február végéig el kell vetni a magokat, hogy körülbelül 6 hét alatt, a szabadföldbe ültetés időpontjáig, életerős kis palánták serdüljenek. Ilyenkor érdemes elvetni palántázásra a korai fejes saláta, a karalábé, brokkoli, valamint a korai fejes káposzta, korai kelkáposzta magokat. Ha későbbre halasztjuk a palántázást, nagyon össze tudnak zsúfolódni a tavaszi egyéb teendők!

Magvetés előtt ellenőrizzük, hogy az adott növény milyen hőmérsékletet igényel a csírázáshoz. Azokat a növényeket neveljük palántákról, melyek keléséhez és palánta korban 20-24 °C-os egyenletes hőmérsékletet igényelnek. Ez a hőmérsékletet biztosítva figyelmet kell még fordítani

a megfelelő fényviszonyokra (világosság), az elegendő nedvességre és tápanyagra is. Nem megfelelő körülmények esetén lelassul a csírázás, a növények elpusztulhatnak, a palánták gyengék, gyakran felnyergulnak.

4. Növényvédelem

Az ideai tél eddig eltelt időszakában Katonatelep környékén komoly fagyok nem voltak, az átlagoshoz közeli napi középhőmérsékletekkel, még ha azt néha nem is így éreztük. Az igazság az, hogy elszoztunk a hideg telektől, az utóbbi 10 évben lényegesen enyhébb hőmérsékleti viszonyokkal találkoztunk, ami nem mindig jó a növényeknek, sőt néha kifejezetten ártalmas is lehet. Ha a mostani átlagosnak megfelelő időt zord, fagyos idő követi, az érzékeny virágrügyek elfagyhatnak. A februári tavasz - márciusi tél az ideai gyümölcs és szőlőtermést semmisítheti meg.

Ez az időjárás sajnos súlyosan érint a növényvédelem hatékonyságát is. Ha a kártevők tojásai, a betegségeket okozó kártevők spórái, a telet károsodás nélkül vészlik át, tavasszal nagymértékű elszaporodásukra kell felkészülnünk. Ezért, bár sokan nem fogják örömmel fogadni, de kellene még kemény, fagyos, mínusz 10 fok alatti hőmérsékletű nap, hogy hatékonyabb legyen a tavaszi lemosó permetezés a későbbiekben. De február végére már tisztábban láthatunk!

Katonatelepi lakosként talán még mindig sokan nem ismerik a település múltját, nevének eredetét. Többen bizonyára arra gondolnak, hogy a közeli katonai repülőtér miatt nevezik Katonatelepnak, amelynek közelségére a rendszeresen előforduló repülések alkalmával bevallom én „nem túl lelkesen” gondolok. A település Katona Zsigmondról, a neki „kijáró” tiszteletből kapta nevét. Katona ismert és elismert gyógyszerészként élt és tevékenykedett Kecskeméten az 1800-as évek második felében. A település névadójaként azonban nem ezért, hanem a kor legnagyobb, mára mondhatjuk legismertebb magyar szőlőnemesítőjének, Mathiász Jánosnak a településre „csábítása” következtében tiszteljük, és tartjuk érdemesnek erre a „megtiszteltetésre”.

Mathiász János már túl a „hatodik x-n” érkezett népes családjával Katonatelepre és az általa nemesített számtalan „finomabbnál-finomabb” csemegezőlő révén tette ismertté településünk nevét. Sokunk kertjében talán „élnék” az általa, és helyben, a településen működő Szőlészeti Kutatóintézetben Őt követően tevékenykedő nemesítők, Kocsis Pál, Szegedi Sándor, Fűri József és a közelmúltban nyugállományba vonult Hajdu Edit által nemesített fajtájú csemegezőlő-tőkék is.

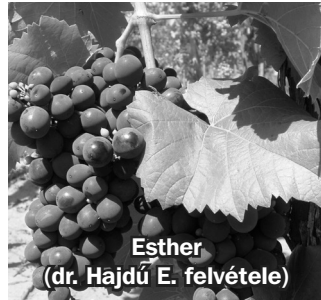
Elsősorban azoknak a figyelmét szeretném felhívni a helyben nemesített csemegezőlő-fajtákra, akik szívesebben fogyasztják az áruházak polcairól talán „könnyebben elérhető” bár tetszetős, de ízükben mindenképpen alulmaradó fürtöket.

A Szőlészeti Kutatóban (NAIK SzBKI Kecskeméti Kutató Állomás) nemesített toleráns, ökológiai művelésre is alkalmas csemegezőlő-fajták közül emelnék ki néhányat.

A Piroska (R.49) állami minősítést még nem kapott fajta. Nagyon korai érésű. Termékeny rügű, bőtermő. Gombás betegségek közül a peronoszpórával szembeni ellenállósága jó közepes, a Botrytis-szel szembeni toleranciája kiemelkedő. Fürtje megnagyult, közepes, bogyói

Szőlő, a múltunk és jövőnk!

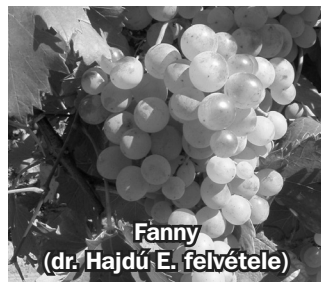
kicsik, korál-pirosak, ropogósak, finom muskotály ízűek. Hosszú ideig a tőkén tartható. Augusztus elejétől fogyasztható.

Esther
(dr. Hajdú E. felvétele)

Az Esther (R.65), nevének „németes” írásmódja nem véletlen, hiszen ott minősítették elsőként, a hazai állami elismerést megelőzően. Tőkéje vitális, rövidcsapos metszéssel szép fürtöket nevel, de szálvesszős, ún. ernyő-művelésen is termeszthető. Teltűrése közepes, gombabetegségekkel szemben rezisztens. Fürtjei nagyok, bogyói közepesek, kissé oválisak, sötétkékek, hamvasak, ropogósak, alig rothadnak. Bio szőlőtermesztésre alkalmas. Augusztus első dekádjában fogyasztható.

A Lidi (R.66) mára állami minősítést nyert fajta. Tőkéi lugas művelésre is alakíthatóak. Rügvei termékenyek és teltűrők. Bőtermő, fürtjei nagyok, lazák. Bogyói nagyok, lilás-rózsaszínűek, oválisak, üvegesen áttetszők. Húsuk ropogós, semleges ízű, héjuk olvadékony. Bio szőlőtermesztésre is alkalmas. Augusztus közepétől fogyasztható.

Fanny
(dr. Hajdú E. felvétele)

A Fanny (R.78) tőkéje erőteljesen nő. Betegségekkel szemben ellenálló. Rügvei termékenyek és teltűrők. Rövidcsapos metszéssel is szép fürtöket hoz. Bőtermő, fürtjei igen na-

gyok, szépek, kedvezően lazák. Bogyói nagyok, sárgák, gömbölyűek, nem rothadnak, ropogósak, semleges ízűek. Bio szőlőtermesztésre alkalmas. Korán, augusztus végén érik.

A Teréz (R.58) erős növekedésű, bőtermő fajta. Rügvei teltűrők. Szálvesszős metszést igényel. Talaj és fekvés iránt nem igényes. Zöld bogyói napperzselésre érzékenyek. Fürtjei hatalmasak, bogyói is nagyok, hosszúkásak, zöldes-sárgák és semleges ízűek, nem rothadnak. Környezetkímélő termesztésre alkalmas fajta. Szeptember közepétől, végétől fogyasztható.

A Pölöskei muskotály (R.10) erős növekedésű, a talaj iránt nem igényes fajta. Rügvei fagyérzékenyek. Az aszályt jól tűri. Lombrezisztenciája a peronoszpórával és a lisztharmattal szemben kiváló. Bogyói igen finom muskotályos ízűek és ropogósak, nem rothadnak. Bio szőlőtermesztésre alkalmas. Szeptember közepétől fogyasztható.

Aki már ismeri a fenti fajták valamelyikét is, annak nem kell különösebben „ecsetelni”, hogy fürtjeik pusztában megjelenésükben is üdítően hatnak már a szemnek is, de ízük „magáért beszél”. Egy fürt biztosan kevés, kettőnél jön meg az étvágy és három-négy után sem lehet megenni. Amellett hogy javítják közérzetünket, még értékes tápanyagokat, cukrokat, szerves és szervetlen savakat, ásványi anyagokat, vitaminokat és egészségvédő összetevőket is tartalmaznak. A szőlő gyógyhatása is jól ismert, különösen azok a fajták értékesek, amelyekben antioxidánsok (pl. rezveratrol) nagy mennyiségben képződnek. A szőlő a szív- és érrendszeri betegeknek is nagyon ajánlott. A szőlő magja is nagyon értékes összetevőkkel rendelkezik, gondolok itt elsősorban a mag-olajra, amely jótékony hatásai közül csak néhányat említenék. Antioxidáns tartalma révén gátolja, vagy legalábbis lelassítja az öregedési folyamatokat. Ható-

anyagai gátolják az érrendszer meszesedését. A nőknek kifejezetten javasolt a rendszeres fogyasztása, mivel csökkenti a változókor kellemetlen tüneteit. A férfiaknál orvosolja a prosztataproblémákat és még az impotenciára is jótékony hatással van. A szőlőmag-olaj elősegíti az agy jobb működését. Gyulladás gátló hatásokkal is rendelkezik. Az epebántalmaktól szenvedőknek azonban, a héj és a mag nehéz emészthetősége miatt, inkább a magatlan szőlők fogyasztását ajánljuk.

A Kutató Intézetben (Katona Zsigmond u. 5.) a fenti fajták sajátgyökerű, azaz gyökér-nemes és gyökeres oltvány szaporítóanyaga egyaránt megvásárolható. Az elmúlt évben gyökereztetett szaporítóanyag most még „az igazak álmát alussza” a vermelőben, de a hamarosan elérkező tavasz első jeleire bontjuk a vermelőt és minden héten, szerdánként munkaidőben, 8 és 15 óra között várjuk a kedves vásárlókat. Egyidejűleg lehetőség van más szőlőfajták (amennyiben az Intézet gyűjteményében megtalálható) szaporítóanyagának megrendelésére is, későbbi telepítés, illetve gyökereztetés céljából, a vesszőket most kell begyűjteni hozzá. A gyökeres szaporítóanyag mellé értékes tanácsokkal is ellátjuk Önöket a telepítésre, a támrendszerre, a szükséges kezelésekre vonatkozóan. A gyökér-nemes dugványok ára bruttó 350 Ft/db, míg a gyökeres oltványoké bruttó 500 Ft/db. Elérhetőségeink: lazar.janos@szbki.naik.hu ; 06-70-453-8095.

A szőlő szaporítóanyagok mellett, a Kutató más lehetőségeket is kínál a Katonatelepieknek, illetve az érdeklődőknek:

- Egész évben alkalmi munkalehetőség, akár nyugdíjasoknak is. Telefon: +36-70-491-8939
- Csemege- és borszőlő gyökeres vesző értékesítése a készlet erejéig. Telefon: + 36-70-453-8095
- Termelői folyóbor értékesítése szerdánként 8-12-ig az Intézet pincéjénél.

dr. Lázár János
tudományos főmunkatárs
NAIK SZBKÁ

Meghívó

A Katonatelepi Óvoda szeretettel meghívja Önt és kedves párját, baráti társaságát

Alapítványi báljára,

melyet 2019. február 16-án 19 órától rendezünk (asztalfoglalás 18.30-tól) a Mathiász János Általános Iskola tornacsarnokában.

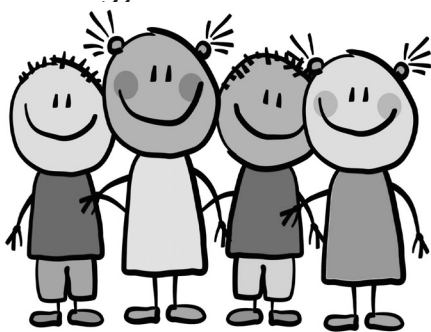
A jó hangulatról a Hangulat zenekar gondoskodik.

A svédasztalos vacsorát a Holló Lakodalmas és Vendégház biztosítja 20 órától. Az estét meglepetés fellépők színesítik.

Belépőjegy: 5100 Ft/fő.

A helyszínen tombola vásárolható, illetve büfé is üzemel!

Jegyek csak elővételben válthatók a Katonatelepi Óvodában.

Érdeklődni az alábbi telefonszámon lehet:

76/471-015.

Részvételükkel a katonatelepi óvodásokat támogatják!

a Katonatelepi Óvoda Dolgozói

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK KATONATELEPIEKNEK

Általános segélyhívó telefonszám (éjjel-nappal): 112

(továbbra is hívható a 104 (mentők), 105 (tűzoltók)

és a 107 (rendőrség) telefonvonala

Katonatelepi Polgárőrség telefonszáma: +3630 621 6029

Egészségügyi problémákkal kapcsolatos információk

Egészségügyi Központ: Kecskemét, Katonatelep, Zsigmond Ferenc u. 25/A

Tel.: +3676 76 471 428

Felnőtt háziorvos: dr. Serfőző Katalin (+3630 3587967)

Rendelő: +3676 471 428

Rendelési idő: hétfő, szerda, péntek: 8–12 óráig, kedd, csütörtök: 13–15 óráig

Gyermekorvos: dr. Fischer László (+3630 998 1187),

Rendelő: +3676 471 053

Rendelési idő: hétfő, szerda, péntek: 11–13 óráig,

kedd, csütörtök: 13–15 óráig

Katonatelepi védőnői szolgálat: Nagysolymosi Andrea

(+3630 590 1819) +3676 507 916

Csecsemő tanácsadás: dr. Fischer László (+3630 9981187),

Rendelő: +3676 471 503 minden kedden 12:30–13:00

Katonatelepi Fiókgyógyaszter: Kecskemét,

Katonatelep, Zsigmond F. u. 25/A Tel.: +3676 323 188

Nyitvatartási idő: hétfő, szerda, péntek: 8-13 óráig,

kedd, csütörtök: 13-18 óráig

Falu György önkormányzati képviselő: 0630/621-0898

KÖZÉRDEKŰ ÉS SZOLGÁLTATÓI INFORMÁCIÓK

Magyar Posta Postapartner: Kecskemét, Katonatelep, Ezüstfenyő u. 1.

Tel.: +3630 995 6350 Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 11:00–13:00

Kecskemét-katonatelepi üzletek, boltok:

Önér 1. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét Katonatelep, Lugas sor 52.

Tel.: +3676 471 486

Önér 2. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét Katonatelep, Mályva u. 37.

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 6–18, szombat 6–12, vasárnap 6–11 óráig

KTSE Balla Krisztián, e-mail: katonatelepise@gmail.com

Kattints a Katonatelepi közinyek internetes oldalára: www.katonatelep.hu